

COCKTAILPIANISTERNES RACHMANINOV

af Lars Boye Jensen

Historien om Cy Walter og hans musik begynder i 1915, da han bliver født i den amerikanske stat Minnesota. Det lå tidligt i kortene, at Cy Walter skulle være noget ved musikken, for hans far var professionel sanger, og moderen var en højt anset klassisk klaverlærerinde. Allerede da Cy Walter var 5 år gammel begyndte hun at indvie ham i klaverspillets mysterier. Hun må åbenbart have været en god pædagog, for senere i livet udtalte Cy Walter, at alt hvad han vidste om klaverspil, havde han lært af hende.

I 1934 flyttede Cy Walter fra Minnesota til Manhattan i New York for at prøve lykken. Her mødte han komponisten Johnny Green, og ved den lejlighed lavede Cy Walter et klaverarrangement af Green's mest berømte sang, Body and Soul. Arrangementet blev udgivet på noder, men det viste sig at være så indviklet, at Johnny Green måtte indrømme, at han desværre ikke selv kunne spille det.

På Manhattan blev Cy Walter optaget på New York University. Men hans akademiske karriere stoppede brat efter kun 2 uger, da orkesterlederen Eddie Lane engagerede ham til sit store danseorkester. Senere dannede Cy Walter en klaverduo med en anden pianist, og han viste sig også i andre sammenhænge at være en lydhør akkompagnatør.

Cy Walter havde det dog nok allerbedst, når han spillede alene. Han havde nemlig et særligt talent for at få klaveret til at lyde som et helt orkester i sig selv og foretrak derfor også at spille i små intime lokaler, hvor han bogstaveligt talt kunne være i øjenhøjde med sit publikum. Det kunne han på det berømte Hotel Algonquin, hvor han blev ansat i slutningen af 30'erne. På det tidspunkt var han også begyndte at indspille gramfonoplader, bl.a. med musik af komponisten Richard Rodgers. Hotelværtens datter sendte en af disse plader til Richard Rodgers selv, som skrev tilbage efter at have hørt den:

"Hvem er disse fyre, Cy og Walter? For du vil vel ikke fortælle mig, at det er én mand der spiller alle de toner."

Og Rodgers fortsatte så brevet med at rose Cy Walters klaverspil til skyerne. Det er værd at bemærke, for Rodgers var kendt for at være særdeles kritisk, når hans musik blev spillet. Men han har vel blot følt det samme som så mange andre komponister, der umiddelbart fik en større respekt for deres egen musik, når Cy Walter sad ved klaveret. Efterhånden havde den unge pianist nemlig udviklet sig til at være en fornem fortolker af det repertoire, som er blevet kaldt The American Songbook. Den amerikanske sangbog er betegnelsen for den skat af melodier, der blev skabt navnlig i tyverne, trediverne og fyrrerne af en række komponister med Jerome Kern, Irving Berlin, George Gershwin, Cole Porter og Richard Rodgers i spidsen.

Efter krigen blev Cy Walter ansat på et andet hotel, The Drake Hotel, der lå på Park Avenue. Her spillede han i hotellets restaurant, The Drake Room, seks dage om ugen fra klokken 6 om aftenen til 1 om natten. Bortset fra nogle enkelte længere afbrydelser blev han i The Drake Room indtil sin død i 1968, og

stedet blev derfor efterhånden synonymt med hans navn. Drake Room var som en miniatureudgave af smeltediglen New York. Her mødtes teaterfolk og kunstnere, der blandede sig med forretningsmænd og andre dødelige, for rygtet havde hurtigt bredt sig, at Cy Walters musik var den perfekte stemningsbaggrund, hvad enten det drejede sig om et romantisk stævnemøde eller bare en glad aften i byen med vennerne. Flertallet af de gæster der kom i Drake Room, kom der dog først og fremmest for at høre Cy Walter og hans klaverspil. Han havde en hel fanklub, der talte berømteder som forfatteren Tennessee Williams, skuespilleren Marlon Brando og dirigenten Leonard Bernstein. Blandt tilhørerne så man også berømte jazzmusikere som swingpianisterne Teddy Wilson, Erroll Garner og George Shearing.

Omvendt var Cy Walter en stor beundrer af tidens jazzpianister, som i høj grad inspirerede ham med deres vitale rytmik. Når han havde fri, yndede han f.eks. at tage op til Harlem for at høre sin gode ven og sit idol, Art Tatum. I modsætning til Tatum foretrak Cy Walter dog oftest at spille sin musik i fastlagte forløb. Det hang sammen med, at han havde en enorm respekt for de melodier han spillede, og man kan derfor altid høre den oprindelige melodi i hans arrangementer. Selvom han altså ikke spillede ud i det blå, som jazzmusikere gør, så varierede han i stedet musikken ved konstant at overraske med krydrede akkorder og små rytmiske forskydninger, der nok kunne give en ellers velkendt melodi en ny frisk drejning.

Man kan hævde, at Cy Walters spillestil var ligeså raffineret og farverig som de cocktails, der blev serveret i baren på The Drake Hotel. Når han sad ved klaveret, og de lange fingre ubesværet fløj op og ned ad tangenterne, kunne hans spil ofte virke lidt skødesløst, og han var bestemt heller ikke bange for at tage chancer. På den anden side var der altid noget meget udtryksfuldt over hans musik.

Cy Walter (1915-68)

Det er nærliggende at spørge om, hvor Cy Walter fik ideerne til alle sine musikalske herresving og pianistiske saltomortaler. Og svaret er ligetil: Inspirationen lå i bogstaveligste forstand lige uden for døren, for på det tidspunkt var New York et sandt mekka for musikelskere. Nogle få gader derfra kunne man hver aften opleve de store musicals i teaterdistriktet Broadway, og bagefter kunne man gå ind i en af de mange klubber i 52. gade og høre tidens hotte jazzstjerner, hvis man da ikke i stedet foretrak at høre klassiske virtuoser som Vladimir Horowitz, Sergei Rachmaninov eller Jascha Heifetz i Carnegie Hall. Denne sydende heksekedel af underholdning, jazz og klassisk smeltede Cy Walter sammen til sin helt egen stil: Den er frisk uden at være prangende, og romantisk uden at være sentimental. Og bagved fornemmer man hele tiden glimtet i øjet og det skæve smil.

www.cywalter.com
www.larsboye.dk